

bruge dem. Der er Lokaler, hvor en Mængde Mennesker bliver presset sammen, og hvor der aldrig kommer en Solstraale; der er i øvrigt beskæftiget 132 Mand ved Postvæsenet i Kolding. Jeg haaber, at den højtærede Minister vil tage dette Spørgsmaal op til Overvejelse snarest muligt, og at der maa komme en god Løsning.

Til Slut vil jeg kun gøre et Par Bemærkninger til det ærede Medlem Hr. Pinstrup og til den højtærede Landbrugsminister. Det ærede Medlem Hr. Pinstrup sagde, at Statens og det kommunale Boligbyggeri havde spillet Fallit. Jeg synes, at denne Paastand er ganske urigtig; det var det private Boligbyggeri, der spillede Fallit i 1915—16, og det foranledigede, at der blev den meget store Bolignød, og at Staten og Kommunerne maatte gribe ind. Men for øvrigt gaar det jo altid saaledes, at naar det private Initiativ ikke øjner nogen Mulighed for Fortjeneste, saa lukker det uden Hensyn til, hvorledes det ellers gaar Befolkningen, uden Hensyn til derved opstaaende Arbejdsløshed, uden Hensyn til, om der bliver Mangel paa Boliger, eller hvad der ellers kan ske. Her maatte Samfundet, Stat og Kommuner, Boligforeninger o. s. v., gribe ind. Jeg mener for øvrigt, at hvis der overhovedet kan skaffes Penge til Veje til at bygge for — hvad der jo sikkert kan —, saa kan Stat og Kommune lige saa godt bygge som private; thi naar private skal bygge, skal de jo ogsaa bruge Penge. Jeg kender nok den Paastand, at de private bygger billigere end Stat og Kommune, men jeg mener, at denne Paastand er urigtig, forudsat, at Stat og Kommune fører en ordentlig Kontrol og udfører fornøftigt Byggeri og ikke Luksusbyggeri. I Regelen har jo det offentlige Byggeri det Fortrin fremfor meget privat Byggeri, at det er solidere og bedre. Det private Byggeri er ofte baseret paa Spekulation. Et Hus bliver færdigt, bliver pudset lidt pænt op, og de, der har bygget det, sørger saa for at faa det solgt, maaske for forholdsvis billig Pris, men Køberen opdager ofte efter nogen Tids Forløb, at det er en overmaade slet Bygning, som der maa ofres meget paa til Reparation. Statens og Kommunernes Bygninger bliver i Regelen opført solidt og godt og kræver derfor heller ikke saa megen Reparation. I øvrigt vil jeg udtale, at naar Staten og Kommunen var nødt til at bygge i den Tid, da det ikke kunde betale sig for private, ser jeg ikke, hvorfor Kommunerne skulde ophøre at bygge, naar der kommer et Tidspunkt, da det kan betale sig for

de private. At Kommunerne kun skulde træde til, naar det ikke kunde betale sig for de private, og høre op, naar det kan betale sig, kan jeg ikke rigtig fatte.

Det ærede Medlem Hr. Pinstrup og den højtærede Landbrugsminister har opfordret Arbejderne til at opløse deres Organisationer og optage den frie Konkurrence. Jeg forstaar egentlig ikke, hvorledes man fra den Side kan opfordre Arbejderne i det hele, men vel særlig Landarbejderne, til at ophæve deres Organisationer. Organisationerne er Arbejdernes Værn. Hvis den enkelte staar overfor Arbejdsgiveren i den frie Konkurrence, vil han altid være den lille, og naar der er megen Arbejdsløshed, vil den ene Arbejder trykke den anden ned i Løn. Det er aabenbart ogsaa det, man ønsker. Men det besiddende Landbrug er jo ikke gaaet den Vej. Det har organiseret sig økonomisk for at faa det mest mulige ud af sin Produktion. Jeg mindes, da man i Firserne begyndte at organisere Andelsmejerier. Forholdet var ikke det, at Bønderne ikke kunde komme af med deres Mælk den Gang, for omkring paa Herregaardene var der anlagt store Mejerier, og de var begyndt at opkøbe Bøndernes Mælk. Men Sagen var den, at Bønderne sagde: Det skal vi ikke have noget af, de skal ikke udbytte os paa den Maade, vi slaar os sammen for at faa det mest mulige ud af vore Varer. Paa samme Maade med Andelsslagterierne. Jeg husker, den Gang Tietgen søgte at slaa Bom for Dannelsen af Andelsslagterier og at faa Landmændene til at opgive Tanken derom. Det lykkedes ikke. Landboerne gik sammen i disse økonomiske Organisationer. Der kunde paapeges mange andre økonomiske Organisationer, Landboerne har lavet: Indkøbsforeninger, Produktionsforeninger o. s. v., Sammenslutninger, de har dannet for at faa det mest mulige ud af deres Produktion. Det er kun priseligt, at de har gjort det, de har gjort ret deri, men naar det ærede Medlem Hr. Pinstrup og alle de, som han repræsenterer, har organiseret sig økonomisk for at faa det mest mulige for deres Produkter, synes jeg ikke, de burde fortænke Arbejderne, heller ikke Landarbejderne, i, at de organiserer sig for at faa det mest mulige for deres Arbejde, saa at de kan leve paa nogenlunde taalelig Maade. Det er beklageligt, at Landarbejdernes Organisationer ikke er stærkere, end de er nu. Enhver Landarbejder burde kunne indse, at kun hvis han